

Indsamling af eDNA fra havvand til DNA & liv

INVITATION DNA & liv har fået endnu en unik mulighed for at deltage i et forsknings-, udviklings- og naturbevarelsesprojekt med nogle af vores dygtige forskere her fra Statens Naturhistoriske Museum. Derfor inviterer vi nu gymnasieelever og -klasser til at indsamle eDNA fra udvalgte havne i hele Danmark i løbet af august og september måned.

eDNA OG INVASIVE ARTER Anvendelsen af eDNA fra havvand er et af de områder, hvor forskningsfeltet udvikler sig rigtig hurtigt lige nu. På museet har vi for eksempel forskere, der arbejder med eDNA fra hvalhajer i Qatar, havpattedyr i Grønland og spisefisk i de danske farvande. Bare for at nævne et par eksempler. Samtidig ser vi et stigende antal invasive arter som stillehavsøsters, sortmundet kutling og pukkellaks, der kommer hertil enten på grund af klimaændringer eller direkte transporteret som følge af menneskelig aktivitet, fx ballastvand.

Derfor har museets forskere sammen med Naturstyrelsen, EU og en række andre institutioner sat sig for at udvikle primer/probe-systemer til en række invasive arter, som potentielt kan blive en trussel imod natur eller erhverv i de kommende år. De ønsker at teste disse nye systemer på prøver fra havvand fra 16 udvalgte havne, og sammenligne med data fra traditionelle opfisknings- og dykkerundersøgelser. Som reference for begge metoder kan forskerne bruge information om helt almindelige danske saltvandsfisk, fx torsk, ål og sild, som vi allerede har primer/probe-systemer til.

DELTAG Du og dine elever kan deltage ved at indsamle eDNA fra en eller flere af de udvalgte havne og sende det ind til museet. Prøverne vil blive analyseret for DNA fra almindelige og invasive arter af gymnasieelever i museets undervisningslaboratorium og af museets forskere. Hvis I selv ønsker at analysere jeres prøve, skal I booke et undervisningsforløb, når vi åbner for booking i vinterperioden.

I starten af august sender vi udstyr og vejledning til indsamlingen, så I er klar til feltarbejdet i det nye skoleår. Send en mail til dnalab@snm.ku.dk om at I gerne vil deltage, og hvor mange og hvilke havne, I kan indsamle eDNA fra.

TID OG STED Prøverne skal indsamles i løbet af efteråret. Vi er interesserede i en eller flere prøver fra følgende lokaliteter:

- Århus havn
- Esbjerg havn
- Fredericia havn
- Grenaa havn
- Odense havn
- Kalundborg havn
- Statoilhavnen (Kalundborg)
- Helsingør havn
- Københavns havn
- Køge havn
- Rødby færgehavn
- Gedser havn
- Aalborg Portland
- Aalborg havn
- Frederikshavn havn
- Hirtshals havn